120

شماره ۱۲۰ ایکنجی دوره

۵شنبه ۱۸ بهمن ۱۳۲۴

آذربایجان

مسئول مدیر :
احمد موسوی

ادارەنین محلی ستارخان خیابانی

قیمتی ۱ ریال

آبونه	ایلیك	۲۵۰	ریال
٦	آیلق	۱۲۰	«
۳	«	٦۰	«

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقەسینین ناشر افکاریدر

خلق قوشونلاری تشکیلی حقینده ملی حکومتین قراری

خلق قوشونلاری وزارتنه

مجلس ملی‌نین ۳۰ آذر ۱۳۲۴ تاریخی ۴نجی عمومی اجلاسینده خلق قوشونلاری تشکیلی حقینده تصویب ایتدیگی قانونلی ۱٦ بهمن اجلاسنده تصویب اولونموش اوچونجی اصلاحی ماده‌نی رعایت ایتمك شرطی‌ایله اجرا ایتملیدر .

آذربایجان ملی‌حکومتین باش وزیری ـ پیشه‌وری

هامویه ـ هامویه ـ هامویه

عزیز هموطنلر!

تاریخین عهده‌میزه محول ایتدیگی شرفلی و افتخارلی وظیفه لریمزی بو گونه‌دك باش اوجالیقی ایله انجام ویروب ملی فرقه، ملی حکومت بیر سوزله ملی دولتمیزی یاراتماق آرزوسینه نائل اولموشیق بو یولده بوتون خلق آیاغا قالخوب وار قوه‌سی ایله چالیشمیشدر. آذربایجانده بر شهر ، بر کند، بر محله ، بر ایو ، بر اویا تاپیلماز که اونین افرادی بو قانونی حقی آلماق یولونده فداکارلیق گوسترمه‌میش اولسین . خلقیمیزین دشمنلری بیله اونین وجودە گتیردیگی بویوك نهضتی انکار ایتمکدن عاجزدرلر. میلیونلرجه کیشی ، آرواد ، جوان وقوجالریمز مجلس ملی انتخاباتنده گوستردیگی علاقه و ابراز ایتدیگی احساسات ملی آزادلیقمیزین پایه و اساسینی تشکیل ایتمیشدر، ایندی آرتیق آذربایجان ملی دولتی ایله برحقیقت‌در که اونین دوام و بقاسی بوتون دنیانین عدالت پرور و حقیقی دموکرات عنصرلری‌نین آرزولریندن ان مهمنی تشکیل ایدیر . بو یولده خلقمز بویوك استعداد و قابلیت گوسترمیشدر. بیز ایندی ایکی آیا یاخیندر که تهران مرتجعلری واونلارین حمایتچی‌سی اولان دنیا مستبدلرینین علیهمیزه آپاردیقلاری شدید مبارزە‌یه باخمیاراق تشکیل ایتدیگمیز ملی‌اولکه‌نی لایقنجه اداره ایدوب خلقمیزین آسایش وترقی‌سی یولونده جدی تدبیرلر گورمکه موفق اولمالدایق.

خلقمیز ایستر فرقه‌میزین صیره‌سینه داخل اولماق ایستر ایسه ملی‌دولتمیزین قرارلارینی اجرا ایتمك، ایسترایسه ملی‌مجلسمیزین قانونلارینی آلقیشلاماق ایله اوزینین اتحاد و بیرلیگینی ثبوت ایتمیشدر، آرتیق آذربایجان تام معناسیله آزاد بر اولکه حالینه دوشموشدر بو اولکه یاشاماق وترقی ایتمك ایستیر بونی خلقمیزین بوتون افرادینه بیلیرمك لازمدر.

قوی ایللرله زحمت ، مشقت ، آجلیق و یوخسوللیق آلتینده یاتان آذربایجان خلقی بو مژده‌نی ایشیتمکله اوزینه سعادت قاپولرینین آچیلدیغنی گوروب روحلانسین و گله‌جك نسللریمزین انسانجه یاشاماسی امکانینه ایمان گتیرسین.

عزیز هموطنلر!

سیز چوق گوزل بیلیرسیز که حق و آزادلیقی آلدیقدان صونرا اونی ساخلاماق واوندان خلقین سعادتی ایچون استفاده ایتمك لازمدر ، دموکرات فرقه‌سی وملی حکومت بو مقدس وظیفه‌نی اجرا ایتمك زمانی گلوب چاتدیغنی سیزین نظروزه یتیریر . آلدیغمیز آزادلیقی گوز بیبکی کیمی ساخلاماق لازمدر . ایندی تاریخ بیزدن بونی طلب ایدیر.

بیز گرك بوتون قوه‌میزی وطنمزین مدافعه‌سینه صرف ایتمك فدائی‌لریمز ارتجاعی دولتین مسلح ومنظم قوه‌لرینی سلاح گوجی ایله سورگه‌یوب مقدس تورپاغمیزدن چیخارتدیلار ، ایندی میلیونلرجه جوان و رشید اوغوللاریمز داغلارده ، دره‌لرده ، ایزسیز تناسیز چوللرده آغ قارلار اوستینده برتیق چارقلی و کهنه لباس ایله آزادلیقمزین نگهبانلیقی ایشینه مشغولدرلر. هنوز اونلا رین تفنگلرینین گورولتوسی تهران مرتجعلری‌نین قولاقلارینده سسلنمکده‌در ، هنوز آذربایجان قهرمانلارینین آدی بوتون ایران مرتجعلرینین وجودینی لرزه‌یه سالماقدادر. بونی هیچکس انکار ایده بیلمز لیکن بو کافی دگلدر.

آزادلیق دشمنلری بو ساده‌لیك ایله بیزی اوز حالیمیزه بوراخمیاجاقلار اونلار ایران خارجینده آپاردیقلاری خائنانه تبلیغات و دیپلوماسی فریبلریندان مایوس اولدیقدن صونرا علیهمیزه سلاح ایله چیخا بیلر ، توپ ، تفنك و طیاره واسطه‌سی ایله خلقمیزی دیز چوکوروب اسارت آلتنه سالماغه وادار ایتمك ایستر . بونی هیچوقت فراموش ایتمه‌یز.

عزیز هموطنلر!

بیز دنیایه اثبات ایتمیشیك صلح و سازش طرفداریق حتی بیر دامچی بیر قطره قانینین آخماسینه راضی دگیلك‌ولی ارتجاع قان ایستیر ـ گوز یاشی طلب ایدیر. آه ناله‌دن لذت آپاریر . بیز آرتیق قویون دگیلیك اوزومزی ال قولی باغلی جلادلره تسلیم ایده بیلمریك . دیری ملتلر ، قهرمان ملتلر و اوزلرینی آزادلیق و سعادتی دوشونن ملتلرین ساده ولی محکم بر شعارلری واردر :

یاشاماق ایستیر ایسن اولومه حاضر اول !

بیز بو شعاری برآن اونوده بیلمریك . سلاح قارشوسینه سلاح ایله چیخمالی و قوشونا قوشون ایله جواب ویرملی‌در .

خلقمز عاجز ، زبون و بیچاره دگلدر . اونین تاریخی قهرمانلیقی هیچ بر وقت اونودولماز . هله ایندی ده قزیل باش اردوسی‌نین آدی ایشیدیلدیکده مغرور فرمانده‌لر و قدرتلی سرکرده‌لرین باشلاری احترام ایچون اگیلیر. بو اردونی آذربایجان دوغوب وجوده گتیره‌بیلمیش ایچون ینه ده بیله اردولار دوغا بیلر . بو قهرمان آنا قهرمان اوغوللار دوغماقده اوز امتحانلارینی ویرمیشدر .

آذربایجان ساکت بر دریادر لیکن اونین دهشتلی طوفانلی قالخدیقده دنیالی اوز گورولتوسی ایله دولدورار و بشریتی دوشونمکه وادار ایده‌ر . بوده تاریخین شاهد اولدیغی بویوك ایشلردندر.

عزیز هموطنلر!

ملتمیزین رهبری اولان فرقه‌مز و خلقمیزین سعادتنی تامین ایتمکه چالیشان ملی‌حکومتمز سیزی آلدیغوز آزادلیقی ساخلاماغه دعوت ایدیر . هر بیر آذربایجانلی بو گوندن اعتباراً بو یولده چالیشمالیدر. آزادلیقمزی آنجق ملی قوه ، منظم سلاحلی قوشون اولمادان قوروماق اولماز بو ایسه عموم خلقین سلاح باشنه کیچمه‌سی ایله امکان پذیر اولاجاقدر. اونا گوره فرقه و دولت سلاح گوتورمکه قادر اولان بوتون آذربایجانلیلاری خلق قوشونلاری صیره‌سینه چاغیریر. قوی خلق ایناتوب رهبر تانیدیغی فرقه و انتخاب ایدوب ایش تاپشیردیغی ملی دولتین بو چاغیریشینی ایشیتسین واحد بر انسان کیمی آیاغا قالخسین.

قوی فدائی دسته‌لری تشکیلینده گوستریلن عمومی احساسات بر داها بو گلسین قوی آتالار، باجیلار ، قوجا ننه‌لر بیر داها جوانلاریمیزی اویوب وطن وآزادلیقمیزی مدافعه ایتمك ایچون ملی قوشونه گوندرسینلر. قوی بوتون آذربایجانلی هادلیق سسلری بوروسون . قوی بوتون فرقه عضولری ایشلرینی کوچلرینی موقتی صورتده ترك ایدوب کندلرده ، شهرلرده ، کوچه و محلەلرده میتینگلر یغنجاقلر تشکیل ایده‌رك خلقی ملی وظیفه‌نی انجام ویرمکه تشویق ایتسینلر ، قوی روحانیلریمیز منبرلرده ، مسجدلرده جوانلاریمیزی وطن مدافعه‌سی اوغروندە جهاده دعوت ایتسینلر ، قوی ملت دنیایه بیلدیرسین که او برنفر قالانادك اوز آزادلیق و استقلالینی مدافعه ایده‌جکدر .

آذربایجانلی ملی دولت تشکیلی ایله اوز آخر سوزینی دییبش اوز مقدراتنی تعیین ایتمیشدر.

یا آزاد یاشاماق یا افتخاریله اولمك . بو بیزیم ملتمیزین آخرنجی سوزی‌در، بو سوزی دنیایه اعلان ایدن ملتی آذربایجان خارجینده آپاریلان حیله گرانه قرارلره تابع ایتمك اولماز . آذربایجانلی اوله بیلر ولی دوندیغی حق یولدان دونمه‌ز . اولومه حاضر اولان بیر ملت یاشار وایستدیگینی آلار بیز یاشایوب ایستدیگمیزی آلمیشیق واولمکه حاضراولدیغمیز ایچون اونی ساخلایاجاغیز چونکه اولمکدن قورخان ملتلر دزد گلیز.

هموطنلر ! قوی آذربایجانین بوتون جانلی انسانلاری حتی جانسیز داش و تورپاغی ملی آزادلیقمیزی مدافعه ایتمکه آند ایچسین قوی دنیا بیلسین که بیزیم اولکه‌مز صاحبسیز، ملتمیز باشسیز دگلدر.

عزیز هموطنلر !

ملتمیزین اراده‌سینی تمثیل ایده‌ن مجلس ملیمزین ملی وظیفه‌و خلق قوشونلاری تشکیلی حقینده تصویب ایتدیگی قانو-نین اجراسی زمانی گلوب یتیشمیشدر . بو قانونی اجراء ایتمك ایچون خلق قوشونلاری وزارتنه تاپشریق ویریلمیش ایش جدی صورتده یاشلانمیشدر . فرقه‌مز جوانلاریمز آتا آنا باجی قارداش گلین قیز اوشاق یاشلی بالاخره بوتون خلق امتحان گرشی‌سینده‌در بو بویوك امتحاندان باشی اوجا چیخماغه چالیشمالی‌یق . بو وقته دك میتینگلر اجتماعلر اجلاسلارده ویردیگوز سوز ایچدیگوز آندلاری ایندی عملده اثبات ایتملی سوز ،

بوتون ملت بو مقدس وظیفه‌نین آذربایجان آدینه لایق بر صورتده انجام ویریلمه‌سی یولونده تشکیل ایدیلملی‌در بو ایشده فرقه تشکیلاتلاری جوانلار و آروادلار جمیتلری جدی صورتده تبلیغات آپارماغه موظفدرلر . بویوك ایش باشلانمیش و بویوك موفقیتله قورتاراجاقدر .

یاشاسین خلقمز . یاشاسین اونین آزادلیغنی آلان فدائیلریمز یاشاسین بو آزادلیقی مدافعه ایده‌ن ملی قوشونمیز .

آذربایجان دموکرات فرقه‌سنین صدری
آذربایجان ملی حکومتین باش وزیری
پیشه‌وری

خلقین مبارز اورگانی

بیز ایران آذربایجانیندا صون زامانلار جریان ایده‌ن بویوك تاریخی حادثه‌لرین ان گوزه‌ل افاده‌سینی تبریزده دموکرات فرقه‌سینین نشر ایتدیکی آذربایجان غزتی صحیفه‌لرنده گوره بیله‌ریك. قیصا بیر زامانداگیش خلق کتله‌لری نین درین حسن رغبتینی قازانمیش بو غزت ان ترقی پرور و ان حقیقی محررلری اوز اطرافینا توپلیاراق هرگون یئنی یئنی اجتماعی پروبلملر قالدیریر.

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین فکرلرینی خلق آراسیندا سرعتله یاییر مرتجع و قارا قوه‌لرین عقله سیغماز ظلم و اسارتینده‌ن خلاص اولمیش بش ملیونلوق آذربایجان خلقی اوزی نین آزادلیق حرکاتی ایله یالنیز بیر خلقین ده‌ییل ـ بلکه عین زاماندا ایران دا یاشیان بوتون مظلوم خلقلرین گوزینی آچیر، اونلارا اوز دوستونی و دشمنینی تانیدیر، اونلاری دنیانین قاباقجیل ئولکه‌لری کیمی حقیقی دموکراتیا یولی ایله گتمکه چاغیریر.

آذربایجان غزتی آرتیق اوز مقدراتینا یه‌لنمیش قهرمان بیر خلقین مبارز اورگانی اولمیشدر. بوراداا اشتراك ایده‌ن استعدادلی محررلر، اصل دموکراتلارا خاص اولان قوتلی بیر احتراس‌لا، مرتجعلرین هر نوع فتنه کارلیقلارینی وقت وقتینده افشا ایدیرلر.

ایران آذربایجانیندا هرگون بویوك اجتماعی تدبیرلر گوره‌ن ملی حکومتین هر آددیمینی خلقه ایضاح ایدیر خلقین جوشه گلمیش کین و غضبینی داها دا آلوولاندیریر، اونون ملی شعور و اراده‌سینی دوغرو بیر استقامته یونلدمه‌ك هر آن سروقت و آییق اولماغا چاغیریر.

غزتین ۸۳ نجی نمره‌سینده درج اولونمیش (خلقمیزده دولتمیزله‌در) سرلوحه‌لی مقاله سینن مولفی چوخ حقلی اولاراق گوستریر که: (مسئله تکجه ملی مختاریتی قازانیب دولتمیزی تشکیل ایتمکله قورتارمیر. ایندی خلقمیزین قارشیسیندا داها مهم داها مسئول وظیفه‌لر دورور که بو وظیفه لرین شرفله برینه یتیریلمه سینده خلقمیزین گله‌جك فداکارلیقی وسعی لرینده‌ن آسیلیدر، چونکه خلقمیز اوزون ایللر استثمار اولوب قول حالینا سالینیدیقیندان و مدنیت ساحه سینده دنیانین مترقی خلقلرینده‌ن یوز ایللرجه گری‌ده قالمیش، بویوك وطنمیزین شهر و کندلری خرابه زارلیقا چیوریلمیش در دوشروداندا عصرلرده‌ن بری دنیا مدنیتی، صحت و ادبیاتی تاریخینه قیزیل صحیفه لر یازمیش آذربایجانلیلار ایران ظلمکارلاری نین قانلی پنجه سی آلتینا دوشدیکده‌ن سونرا بوتون بو عالی نعمتلرده‌ن محروم اولموش، وقتیله اوز عالملری نین، معمارلاری نین، رساملاری نین و سوز استادلاری نین داهیانه اثرلری ایله دنیانی حیران ایده‌ن شهرلر، استیلاچی ایران شاهلاری نین، خصو-

صا آلمان فاشیزمی نین زنجیرلی کوپگی رضاشاهین زامانینده‌ن اعتبارا عصرلر بویی گریله‌میشدر.»

آذربایجان غزتی بو تاریخی حقیقتی بویوك بیر جسارتله دنیایه بیلدیرمه‌ك مستعد و اسکیت آذربایجان خلقنین آرزو و عمللری نی تایدامیش خائنلری لعنتله دامغالاییر.

غزتین همین نمره‌سینده باشقا بر محرر یازیر که: [دشمنلر بیمیزدن غفلت ایتمه‌ملی در، اونلارمین جور آلچاق وسیله لره متشبث اولوب و منافعلرینی حفظ ایتمگه‌جان آتاجاقلار فراموشخانه نین صادق عضوی اولان آقای حکیم الملك عمری نین آخر تفسینده ایران پارلمانیندا آغلاییر، او ایله خیال ایدیر که اگر باشینا قوزینه وورسا ــ بنی ده‌ن آذربایجانی قول ایده جکدر.

مقاله مولفی بو جنابین فتنه کار سیاستینی رسوای ایتمکله کفایت لنمیه‌رەك اوز اوخوجولار یئنی ملی حکومتین اطرافیندا داها سیق بیرلشمیه و آزادلیق یولوندا هر نوع فداکارلیقا حاضر اولماقا چاغیریر.

آذربایجان غزتی نین صحیفه لرینده بوتون دنیایه سس سالمش داهی سرکرده ستار خانین مبارزه تاریخینی تیز-تیز خاطرلادان محررلر ملی مختاریت حرکاتینین الده ایتدیکی نائلیتلری آلقیشلاماقلا برابر قید ایدیرلر که: (دولت هر ایشده‌ن اول مختاریتی نین پایه سینی محکم لندیریب اونو ساخلیاجاقدر)

بیز آذربایجان دا دوغولوب آذربایجان دا ابسه ئوله جه ییك. بیزیم هرشی میزی الیمزده‌ن آلسالار دا تورپاقیمزی الیمزده‌ن آلا بیلمیه جکلر.

زیرا بو تورپاق اوستینده آنادان اولوب، باشاییب، روزگارین آجی شیرین گونلرینی گنچیرمیشیك، بالاخره ده اونون اوستینده دنیاده‌ن گیده‌جییك! ...)

غزتین بر سیرا مقاله لرینده آذربایجان خلقینین دولت ایشلرینده نه‌قدر بویوك مهارت و استعداد گوسترديگینده آیریجا قید ایدیلمکده‌در. لیکن غزت، حقیقی رهبر اولدیغنی بیر آن بیله اونوتمیاراق بیزیم تعبیرله دیسك اوز ونو تنقیده ده خصوصی فکر وبریر. بونو بیز ان چوق کسکین سیاسی بیر دیل له یازیلمیش مقاله لر یازان [پ] امضالی محررین یازیلاریندا گوروروك.

۹۷ نجی نمره ده (دولت ایشچی‌لری ئوزلرینی ایتیرمه سینلر) سرلوحه سیله چاپ اولونموش قیمتلی مقاله بونا ان پارلاق بیرمثال اولا بیلر مولف ملی حکومتده ایش باشینا کئچن لر ایچه‌ر یسینده اوز مقدس وظیفه‌لرینی اونودان و دوغرو یول دان سایان بعضی شخص لری خبر دار ایدوب یازیر: (دولت ایشی اوشاق اویونجاقی دگلدر. یئرسیز

تظاهر خلقه تکبر وغرور گوسترمك یونگوللیك، لوقالیق ملی دولتی خلقین نظرینده‌ن سالا بیلر، ئوزینی گوستریب اوجوز قیمته شهرت قازانماق ایسته‌ین ایشچی لر ابسه چوخ آسان سر وجهله ئوزلرینی بدنام ایدیب ناگهانی اولا راق چاندیقلاری عالی مقامدان مذلت و خوارلیقلا سقوط ایدیب ابدی صورتده بد بختلیگه دوشه بیلرلر.

ملی دولت مسئله‌لرینی صون درجه دوزگون آنلیان و اونون گله‌جکی ایچون قوره‌کده‌ن یانان مولف، خلق ایله دولت آراسنداکی محکم بیرلیگی پوزانلارا مراجعتله دییر: «بیز هنوز خلقین سعادتی یولوندا بویوك ایشلر گوره بیلمه میشیك. اوما گوره خلقه بویوك لیك ساتماغا حقلی ده‌ییلیك یالانچی پهلوانلیقدان ایش چیخماز، هرکس باشینی آشاغی سالیب توقسیز ئوز وظیفه‌سنه انجام ویرملیدر.»

اوزاقی گوره‌ن بو مؤلف آچیق و کسگین تنقیدده‌ن قورخماياراق بنه همین مقاله‌ده بویوك دموکراتیك پرنسیپ لری اوزرینده قورولموش ملی حکومتین ایشچی لرینی ساده‌لیگه تواضعکار اولماقا، هر آن ئوز مقصد و وظیفه‌لرینی خاطرلاماقا دعوت ایدیر: «سیزجوان بیر دولتین سربازلاری سوز، ملت‌سیزی ئوز خادمی حساب ایدیب. سیزین وسیزه بویوك امیدلر باغلایب‌[illegible] اونوتمایون، اونون قاباغیندا [illegible] او، سیزون بویونیزدر، اونا اعتناسیزلیق ایتمه‌یون. بیزیم آرامیزدا ئوزینی ایتیره‌ن آداملار ایچون یئر یوخدر. لوقالار، یالانچی پهلوانلار، موقعده‌ن سوء استفاده ایتمك ایسته ینلر، فرقه و حکومت دستگاهینی شهرت و مقام قازانماق ایچون آلت قرار ویره‌نلر دموکراتیك بیر رژیمده اوزون مدت یاشایا بیلمزلر. بونی بیلین، برشنزی ایتیرمه‌یون، خلقله انسان کیمی رفتار ایدون!.»

«آذربایجان غزتی» خلقین اصل مبارز ارگانی کیمی، دولت ایشینده‌کی هرنوع فتنه‌لره وخلق منافعینه ضد اولان هر نوع سهو حرکتلره اولجه‌دن اشاره ایتمکله، ئوزی‌نین سیاسی وظیفه‌سینی شرفله برینه یتیریر. او یاخشی بیلیر که معناسیز تعریفلر هیچ بیروقت فایدا ویره بیلمز، دولت ارگانیزمینین صاغلیقینی محافظه ایتمك ایچون ان دوغری یول سهولری ونقصورلاری وقتینده اساسلی صورتده تنقید ایتمك، خلقی و اونون رهبرلرینی آییق سالیب هرجور احتماله قارشی سفر برلیگه آلماقدر.

اصل قوت خلقه آرخالانان و اونو ئوز آردینجا آپارماق ایچون دوزگون خط حرکت تعقیب ایده‌ن فرقه. ((آذربایجان غزتی)) نین قیسا بیر مدتده بویوك نفوذ قازانماسی نی دا محض بو یوللا گیتمه سیله ایضاح

ایتمك لازم‌در.

غزت، خلقین احتیاجلارینی و طلب‌لرینی بیر آن بیله اونوتمیور، ضیالی‌لار ملی حکومت نماینده‌لرینی تبریك ایتمکله یاناشی اولاراق، اونلاردان بیر سیرا جدی تدبیرلر گورمگی ده طلب ایدیرلر. مثال ایچون معارف ناظری محمد بی‌ریایه گونده ردیکلری مکتوبدا تبریز تاتری‌نین ایشچی‌لری یازیر که: ((سیز آقای پیشه‌وری‌نین یاخیندان رهبرلیگی و ئوزی‌نزین جد ـ جهدی‌نز سایه‌سینده گتربده قالمش ملی معارف، مدنیت و اینجه صنعتمیزین انکشاف ایدیب چیچکلنمه سی اوغروندا خلقمزین طلب و احتیاجلارینی موفقیتله بیرینه بتیره‌جکسنز)).

ملی حکومتین بوتون هیئتی، ایران آذربایجانیندا خلق معارفی‌نین تاخیره سالینماز مسئله‌لری ایله‌جدی صورتده مشغول اولماقدادر.

آیری جورده اولا بیلمز. یاد بر دیلده اوخویوب ـ یازماق مجبور ایدیلن بویوك بیر خلق، بو گون آزادلیق الده ایدیب ئوز آنا دیلی‌نین گوزه‌ل امکانلارندان استفاده ایتمگه باشلامیشدر. معارف و مدنیت بوکلمه دیکجه، ئولکه‌نین بویوك ثروتلرینی منعمت اولماز. خلقی باشدان‌باشا سوادلاندیرمادیقجا، اونون سیاسی شعورینن استه‌نیلن سویه‌یه قالدیرماق ممکن ده‌گلدر. خلق دولتینده بوتون خلق یالنز سوادلاندیقی زمان لایقی صورتده اشتراك ایده بیلر.

((آذربایجان)) غزتی هرنمره سینده بومسئله‌یه خصوصی دقت یتیریر. مکتب و معارف ایشلری‌نین حلی بیر گون بیله تاخیره سالینا بیلمز.

ملی حکومت پیشه‌وری‌نین بلا واسطه رهبرلیگی ایله بیر سیرا دکرتلر ویرمیشدر. بورادا ملی دارالفنون مسئله سی خصوصی یئر دوتور.

((آذربایجان)) غزتی خلقیده اویانمیش حقیقی ملی شعورین قوه تلنمه سینده و بوتون تدبیرلرینی تیزلیگه حیاته گئچمه‌سینده داها بویوك ایشلر گوره‌جکدر.

((آذربایجانلی))

باکیدا نشر اولینان کومونیست ۶ ـ تەسینن ۷۲۰۴ نجی نمره‌سیندن آلنمشدر.

اداره‌میزه گلن
مکتوبلارین خلاصه سی
تشکر

فرقه‌مزین (۲) نجی حوزه عضولری (شیرخورشید سرخ) ین عموم ایشچیلرینده‌ن و رفیقیندن و طاهره آربانی خانمدان حوزه نین ناخوشلارینا یاخشی باخدیقلاریندان تشکر ایدیرلر.

تبریزده‌کی دزبانی اداره‌سیندن اداره‌میزه گلن مکتوبده آقا خان اوغلی یحیی شهسواردان تاپشریلان وظیفه لری جدیت و دقتله همیشه یرینه یترديگندن اوتری تقدیر ایدیلیر.

ح.س.

فدائی اولان
شخصلردن نه گوزلنیر!

بونی انکار ایتمك اولماز که کیچن حکومتین چول یالاسینی توپلایان و ملی حکومتین دالیسیندا بویوك یاردیمچی سایلانلاردان بیری ده فدائی دسته‌لری و اونلارین شهامت و فداکارلیقلاری اولموشدور فدائی دسته‌لرینین ملی نهضتی ساحه سینده جنایتکار ژاندارملار کندلرده‌ن قوولدیلار، توپوق اتنه عادت ایلمیش افسرلرا وکیل باشی لارلا آرادان گیتدیلر.

اونلارین جدیت و همتینده‌ن نه‌تك ژاندارملار، بلکه اونلارین چوروك بوواسیداداغیلیب حتی تکجه آدیندان دا اثر قالمامیشدر.

بونلارین عوضینده‌در که زحمت چکن فدائی قارداشلاریمیز جامعه‌ده بویوك بر دوتوب و تمام خلقمیز اونلارین وجود تاپماسینا افتخار ایدیر، انگیت فدائیلرین محبتی و حرمتی اوره کلریمزده اوندان اوتری کوك سالمشدر که. ئوزینین آسایشی، آزادلیقی، امنیتی، راحتلیکی یولوندا یورولمادان بو شدتلی مه بوحلاردا ایندیه قدر چالیشیب و بوندان بونرا داها آرتیق راق چالیشاجاقلار.

بونلا علاوه دار اولمالا [illegible] فدائی اولان عزیزلریمز ایندی‌یه قدر اولدیغی کیمی گرك بوندان بونرا دا دوغرو وداق دوغرولیا ئوزلرینی حقه بیر کمال نمونه‌سی اولدیقلارینی گوستریب و خلقمز ایله صمیمی تماسدر ایتدیکلری ایچون جامعه‌ده داها آرتیق راق یئر دوتاجاقلاردر.

بو موقعده که ملی دولتیمیز فدائی دسته‌لرینده‌ن تقدیر ایتمك ایچون اونلاری بیر رسمی تشکیلات آلتینا آلماقدان اوتری لایحه تصویب ایدیب اوقارداشلاریمیزا جدا لازمدر که بو حسن نظردن استقبال ایلییب و اوزلرینی داها آرتیق ملت و دولت خدمتینه حاضر لاسونلار وبئین ایسونلار که یئنی دولتیمزده بو کیمی فداکار شخصلری بویوك مکافاتلار [illegible] یره‌جکدر.

اونو تماملیدك که یئنی دولت هیچ وجهیله حقه یازیلیقا، شارلاتانلیقا یول ویرمیه جکدر، پس حرکتلرایله خلقیمیزین افتخاری اولان فدائی دسته‌لرینین آدینی لکه‌له‌ینلر اشد مجازات سیز قالمیاجاقلاردر.

سوریه‌ده

برازاویل رادیوسی ـ سوریه کومونیست حزبی طرفیندن نشر ایدیلمیش بیر بیانامه‌ده اکثریسی لر طرفیندن یاخین شرقده تعقیب ایدیلن سیاست شدتله تنقید ایدیلمیشدر ۸ آلمان حزبی کندیش فرانسه‌یه

ویریلدی

لندن رادیوسی ـ شربورگ مدرنده ۸ آلمان حربی گمیسی انگلیس طرفیندن فرانسه‌یه تسلیم ایدیلدی. بو گمیلرنظر آلتینا آلنمش آلمان گمی چیلری واسطه سیله هدایت اولونوردی.

مملکت‌خبرلری

شبستردن

اروق‌محال انجمنینین‌سئچگی سی ایچون، قشلاقی ، حسین‌جمالی پارسی شبکاهی ، زهتابی‌محمدزاده هیئت نظارت تعیین اولوندیلار.

۴ نجی حوزه‌ده

بهمن آیینین ۱۴ ینده آخشام ساعت ۴ده قونفرانس ۲۲نفرحاضر نماینده‌لرین اشتراکیله وشهر قومیته سی نماینده‌لری : آذرنور ـ فنائی ـ ماووری آقالارین حضوریله افتتاح اولوندی بو وقت‌ده فرقه‌مزین رهبری آقای پیشه‌وری بو جلسه‌یه تشریف گتیردیکده گورولتیلی آلقیشلارایله قارشیلاندیلار و حاضرده اولان نماینده‌لره فرقه‌مز حقینده بعضی مهم توضیحات وتاپشیرقلاردان سونرا آشاغیدا آدلاری یازیلان ۷نفر آقالار حوزه قومیته سینه و ۵ نفرده آقالاردان حوزه تفتیش قومیسیونونا سئچیلدیلر:

حوزه کمیته‌سینه ۱ـ میرعبدالحسین حطیبی ۲ـ حسین جهاندار ۳ـ حیدر گرائی ۴ ـ عبداله سرکارات ۵ ـ میر احمد صفی شترباني ٦ـ ابراهیم باقر زاده ۷ـ میرزا باقررضائی‌عدل آقالار و حوزه تفتیش قومیسیونونا ۱ـ ابولفتح رسام عرب زاده ۲ـ جمیل هرزند ۳ـ علی ستار زاده ۴ـ فتحعلی فتحی ۵ ـ بزرك امین صادقیه آقالار.

فرقه‌نین ۵ نجی‌حوزه سینده

دوشنبه گونی بهمن آیینین ۱۵ ساعت ۳ ده (۳۱) نفر نماینده‌نین اشتراکیله و آقا فرج زاده‌نین صدر- لیکی‌ایله قونفرانس افتتاح اولوندی وبو جلسه‌ده آقای یادگانین‌دا حضو رلاری و ارایدی قونفرانسی تبریك ایدمرك توز چیخیشلاریندا لازمی افتاحات ویردیکدن سونرا ۷ نفر حوزه قومیته‌سی و ۵ نفرده تفتیش قومیسیونی سئچگیلرینه باشلاندی و آشاغیدا آدلاری قید اولونان :

۱ـ صالح‌فرج‌زاده ۲ـ حمزه فرمل احمدی . ۳ـ حسن و آذرنور ٤ـ محمدعلی دیبا ۵ـ ابوالفضل‌محمد زاده ۱ـ جعفر کاشف ۷ آخوندزاده حوزه قومیته‌سینده و۵نفر : ۱ـ مجید افشار مقدم ۲ـ کریم کاویانی . ۳ـ حسین‌ممقانی . ۴ـ ابراهیم قدیمی ۵ ـ قلی راستکاردا تفتیش قومیسیو- نونا سئچیلدیلر.

۳ نجی حوزه‌ده

یکشنبه گونی بهمن آیینن ۱۴ نده ساعت ۴ باریم‌دا حوزه‌لرطرفیندن سئچیلمیش نماینده‌لر حضوریله‌تشکیل تاپدی آقای رفیعی جلسه‌نین صدر لیگینه ومحمدحسین معزی‌منشی‌لیگینه انتخاب اولوندیلار . آقای دوقتور مهتاش دموکرات فرقه‌سینن ٦ بهمن تاریخلی (عمومی‌اجلاسیندا) کی‌قرار لار حصوصیندا توضیحات‌ویردیکدن سونرا ۷ نفر حوزه قومیته‌سینن و ۵ نفرده حوزه تفتیش قومیسیونی انتخا- بینه باشلانیلدی و آدلاری آشاغیدا

قیداولان : هلال‌ناصری ۲ـ حسینعلی خورشیدی، ۳ ایوب کلانتری ۴ ـ محمدحسین شوروی ۵ حسین‌نوبری ٦ـ تقی شاهین ۷ ـ محمود هاشمی حوزه قومیته سینه وبو ۵نفر :

۱ـ تقی‌چاپار . ۲ محمود حقیقتی . ۳ـ بویوك آقاعبداللهی ٤ـ نریمان . ۵ ـ حسن تدین حوزه‌نین تفتیش قومیسیونونا انتخاب اولوندیلار .

(وزارت داخله)

بهمن آیی‌نین ۱۳ ساعت‌ایکی‌ده تبریز کارازلار نماینده‌لرینی جانبه لری اولمشدور. کارازلار شرکتی نین‌تهرانا ماشین بولا سالماق‌قاعده‌سی بوك ماشینلار ایچون‌هر (۸) ماشیندا برداناسی و اوتوبوسلاردان هر (٦) اوتوبوسدان برداناسی هر بر نوبتده تهراناحرکت‌ایلمه‌لرینه‌تصمیم‌دوتولدی شرکته داخل اولمایان کاراژ- لارین ماشینلاری بوك ماشینلاریندا (اوندان) بری و اوتوبوسلاریندا سگزده بری نوزنوبه‌لرینده تهرانا گیده بیله جکلردر.

(ملی مجلسده)

دونن بهمن آیی‌نین ۱۳ نده ساعت ۴ده‌مالیه قومیسیونی شبستری وبادکان، رفیعی ، جودت ، ولائی ، عظیما، دیبائیان ، دیلمقانی‌وتیموری آقالارین حضوریله تشکیل تاپیب دولت اداره‌لری‌ایشچیلرینین‌حقوقینن وبرلمسی تحت قرار آلنمشدر.

اسکوده‌محال انجمنی‌سئچگیسنه دائر

شنبه گونی‌بهمن آیینن (۱۳) نده اسکومحال حکومتینن دعوتینه‌گوره اسکونین معتبرلریندن (۲۵) نفر بلدیه سالونونا جمع اولوب ۷ نفر هیئت نظار تعیین ایتمیشلر . همان گون اسکونین‌سبزه‌میدانیندا تشکیل ایدیلمیشدر برمنبعده ایالت وولایت انجمنلری خصوصندا آقای کلانتری برنطق سویله‌مشدر.

ایکی آیدان تیز میوه‌ویره‌ن آغاج

هامییا معلوم‌اولدیغی کیمی آذربایجاندا میوه آغاجلاری ایلده بیر دفعه میوه ویررلر . عینی زماندا بو آغاجلارین میوه‌سی دمریلدیکجه آزالار .

اما بو ایل آذر آیی‌نین ۲۱ نده آذربایجاندا الله‌بیر میوه آغاجی گو- گردی که ، هله ایکی آی کچمه‌دن میوه ویئمگه باشلاییبدر.

بو آغاجین اوبیری آغاجلاردان فرقی بیرده اودرکه ، بونون‌میوه‌سی دمریلدیکجه چوخالیر و لذتلنیر . حتا بوآغاجین میوه سنین عطری آذربایجاندان کنارادا یاییلیب دیگر- لرینین حسرتلرینه سبب اولور .

بو آغاج داعبارتدر آذربایجانین ملی حکومتیندن . میوه آغاجی آدلا- ندیردیغیمیز، ملی حکومتیمزین‌میو- لری عبارتدر بونلارین. سیاسی ، اجتماعی و اقتصادی آزادلیقدان داها دوغروسی . خلق معارفیندن ، دیل قلم و مفکوره آزادلیقیندان ایندی بیز نائل اولموشوق توز آنادیلیمزده علم‌اوجاقلاری یاراتمالا . خلقمزی جهالتدن خلاص ایدمك‌ایندی‌آرتیق آذربایجان اداره لری آذربایجا- نلیلارین توز اللرینه تاپشریلیب .

ایشسیزلیکین و آرادان گوتو- رولمه‌سی‌مملکتیمزین‌آبادلاشماسی‌و صنایع لشمه‌سی ایچون بویوك عملی تدبیرلر گورولوب . نهایت خلقین یاشایشینین‌یاخشیلاشماسی‌یعنی‌یاشایش سطحینین آشاغی ایندیریلمه‌سیندن.

هامی تصدیق ایدیرکی کئچن ایل بووقت بوغدانین‌باتمانی ۲۰ـ۲۵ قران ، اتین باتمانی ۱۸ ـ۲۰ تومان یاغین باتمانی ٦۰ـ٦۴ تومان بوموردتا نین بیری دوققوز عباسی ، ایکی قرانا ایدی بودا آذربایجانین آذوقه سینن تهران مفتخورلارینن قارینلاری

و بوبونلارینن بوغوبلاماسینا گتمه‌سی ایدی . ایندی ایسه بیلدیکیمیز کیمی ملی حکومتیمیز آذوقه‌نین آذربایجاندان خارجه گتیمه‌سینی قدغن ایدیب نتیجه‌که باش‌وزیریمیز آقای پیشه‌وری توز نطقینده‌دیدی:

« ایندیه قدر آذربایجانلیلار باغ ، بومورتا ، تویوق بیمه‌ییبلر ، قوی بوندان سونرادا اونلار ییسینلر »

ایندی اگر بیتینی شیئلرین قیمتینی کئچن ایلکی ایله مقایسه ایتسك ، گوره‌جیك کی ، آزی ایکی‌اوچ قات اوجوز لاشیب بودا فقط ملی حکومتیمزین‌خلقمزه‌اولان بوجهتیندن در . خلقین آسایشیندان توتری‌ایکی آیین عرضینده بوقدر بویوك آددیم آتیلیب‌سا،گور اگرایکی ایل کئچه

[illegible]

یقین که وطنیمیز اودنیادا بیزه وعد اولونان بهشتدن‌دالاقالماز . امابونودا اعتراف ایتمك لازمدرکه ، مشهور مثل دره کوسی یالیق ایستین گرك قومروعین قوبا سوووق سووا . بیزیم ملی حکومتیمیزدن‌انتظاریمیز اولدیغی کیمی اوبودا بیردن‌بوبوك انتظار- لاری واردر .

عادتا اگرمیوه آغاجلار‌ ...ماعبارن قولوق ایمه‌رسه آغاجلاردا میوه گتیرمز . بس گرك بیرده توز آغا- جیمیزین قدری‌ بیلیب اولاق که . اوندان‌دا حجالت چکمه‌دن میوه طلب ایدك نتیجه‌ده اقل آراسیندا دسترسی‌ الی بودر الده قدیلر اوزی‌بو وار... اونو گورده توزلرینه سعادت آختاران آذربایجانلیلار گرك ملی‌حکومتیمیزین‌هرطرفلی‌قوماندیریمه ایلدر.

حمید نیکپور

فرقه ایشچیلری

داهادا جدی ایشلمه‌لیدرلر

بتون دنیاده اولان فرقه‌لرین تاریخلرینی مختصر اولاراق نظردن کچیرسك همیشه فرقه‌لرین‌ایکی مهم مبارزه قارشیندا قالدقلارینی گورو روك . برینجی فرقه‌نین خارجی مخالفلرایله ایتدیگی مبارزه درکه‌بومبارزه اولدوقجا آیدین و آشکار گوزه چارپیر وبویی هامو فرقه عضولری یاخشی باشادوشورلر .

ایکنجی مبارزه ایسه فرقه‌نین داخلنده اولان مخالفلر و یارامازشخصلرین فرقه داخلنه سوخولماسی و اونلارلامبارزه‌ بوللاریندان عبارتدر ایکنجی‌مبارزه برنجیدن اوتدو . قچ مرکبدر چونکه بورادا آنلار دیمشکن ((قورد قوبونلا بولداش اولور)) بوتودا سئچمك چتیندر . اونون ایچون بزیم فرقه عضولریمیز و علی‌الخصوص فرقه ایشچیلریمیزاولدوقجا آییق اولمالیدرلار

تاریخ ثبوت ایتمشدر که داخلی محکم اولان فرقه‌لر دائما مبارزه‌ده غالب گلرلر نجه‌که‌بونی بیزاوزگوز و سوزله آذربایجان دموقرات فرقه سینین مبارزه سینده گوردوك غالب گلدیك بوغالبیت بایراغنی اوجادا ساخلاماق ایچون‌طلب اولونان‌مبارزه

وجدت داهدا آرتیق اولمالیدر.

...معلی رهبریمیز آقای پیشه- وری دیمشکن ((حکومتی الله آلماق دان اونی ساخلاماق داها چتیندر)) ایندی حقیمیز آزاد نفس آلماغا باشلامشدر اوهر ایسته‌دیگی حکومت وفرقه‌دن طلب ایدیر اونا گوره که ایندی حق حکومتی توزوبوتون سینه و اونون آرقاسیندا محکم‌دایانمشدر اودرکه ایندی فرقه ایشچیسی قارشیندا بیوك وظیفه لر دوروبو وظیفه‌لری یئرینه ... ایچون فرقه ایشچیلریمیز فداکارلیق وجدت گوسترمه‌لیدرلر

فرقه ایشچیلریمیز توزلرینه قاندار کی توز تشکیلاتلاریندااولان فرقه عضولرینی سیاسی ... آرتیرماق ایچون لازمی تدبیرلر گوتوروب تبلیغاته باشلامالیدر لار . ٦ بهمنده باشلامیش‌اولان عموم فرقه اجلاسیندا سویله‌نن رهبرلرمیز آقای پیشه‌وری و بادکانی و دکتر جاویدین سوزلری‌ دیگر... بزیم فرقه ایشچیلریمیز ایچون بیر اش برنامه‌سی اولسون و بو‌مقاله‌لری لازمی قدر خلقمزی و علی‌الخصوص فرقه عضولرینی باشا سالمیلار و اونلارا مبارزه یوللارینی لازیمه اوگره‌تمیلر

حسن نصیرزاده

دقت !

خلقیمیزین طرفیندن‌فدائی لره ویریلن هدیه‌لر ایچون‌آقای شبستری نین ریاست افتخاریسی آلتیندا وآقایان رفیعی‌وتیموری وقیامی نین عضویتی و فتحی خشگنابی‌نین منشی‌لیگی ایله آذر بایجان روزنامه سنین اداره‌سینده بیر کمیسیون تشکیل اولونمو شدر . بوکمیسیون اداره میزه گلن متعدد پیشنهاد لارین اثرینده و گوندریلمیش هدیه‌لره گوره تشکیل اولوب وبوندان‌صونرا ساعت ۱۰ دان ساعت‌۱. گونارتادان صونرایا قدر گونده ریلن هدیه‌لری‌قبول‌ایده‌جکدر وضمنا هدیه‌ویرنلرین‌توزپیشنهادلارینا گوره ویریلن وجه‌لرله ، کمیسیون وسیله‌سی ایله فدائیلره البسه وغیره آلیناجاقدر .

آذربایجان روزنامه‌سی

اعلان

آذربایجان فدائیلرینه ویریلن هدیه‌لر ایچون تبریزین بانك ملی‌سینده ۴۹۰۴ نجی شماره‌نه حساب آچیلمیشدر .
هدیه ویره‌نلر بانگین وصول قبضی موجبنجه کمیسیوندان‌دا قبض وصول اخذایلمیلرلر .

اعلان

شهر اداره‌سی طرفیندن اعلان اولونور که: شهر اهالی سینن صحتیندن و راحت لیغیندان اوتری شهرده بوش گزه‌ن ایتلرین بلدیه مامورلاری طرفیندن زهر واسطه سیله اتلافینا نیچه گوندور باشلانمیشدر بووسیله‌ایله بیلدیریلر که ئه‌و ایتلرینن صاحبلری توز ایتلرینن بوینونا خالتا باغلاسونلار که مامورلار طرفیندن اشتباهیله زهرلنمه‌سینلر. ش۳۳

نمره ۱۲۰۰۱ — ۲۳ـ۱۱ـ۱۱

اعلان

اوشخصلرکه صنعتی قسمتلرده هرقسم اختراعه موفق اولورسالار اوز اختراع ایتدیگی امتیازینن اعتبارینی حفظ ایتمکدن اوتری ایده‌بیلرلر ثبت‌کل اداره‌سینده تازه تشکیل اولان(علائم‌واختراعات)دائره‌سینه رجوع ایدیب‌تازه اختراع ایتدیگی‌صنعته مخصوص اولان علامتی ثبته یتیریب و بو اقدام وسیله سیله اوز صنعتی امتیازینین اعتبارینی محفوظ ساخلاسینلار . ۳ـ۳ ش ۲۷

آذربایجان ثبت اسناد و املاك مدیر کلی ـ اعتماد

آذربایجان مجلس ملی سنین خلق قوشونلاری تشکیلی حقنده قانونی

آذربایجان مجلس ملی سنین آذر آیینین ۳۰ نددا ۱۳۲۴ تاریخلی ۴نجی عمومی جلسه سینده خلق قوشونلاری تشکیلی حقنده آشاغیداکی قانون تصویب اولندی :

برنجی ماده ـ خلق قوشونلاری وزارتی تیزلیک ایله خلقی ئوز ملی وظیفه‌سنی انجام وبرمگه عملا دعوت ایدوب آذربایجانین احتیاجاتینین ایجاب ایتدیگی خلق اوردوسینی وجوده گتیرسین .

ایکنجی ماده ـ قوشونون مقداری واونون منظم دسته‌لره آیریلماسی همچنین افسرلرین وفرمانده‌لرین درجه بندلیگی هیئت دولته محول اولونور .

اوچونجی ماده ـ ملی سربازلیق وظیفه سنین مدتی بیر ایل یاریم‌در ایگرمی یاشینا یاتیغ اولان بوتون آذربایجانلیلار معین شرائط داخلنده قوشونا چاغریلیر .

دوردنجی ماده ـ خلق قوشونلاری وزارتی ملی قوشونی اداره ایتمک ایچون نظامی معلوماته مالک اولان آزادیخواه شخصلردن بیر شورای عالی تشکیل ایدیر ، بو شورانین داخلی نظامنامه‌سی و آلین وظیف و احتیاراتنین تعیینی هیئت دولته تاپشریلیر .

بشنجی ماده ـ شورای عالی نین قرارلاری خلق قوشونلاری وزارتنین تصویبیندن باش فرمانده‌هین تصدیقندن صونرا موقع اجرایه قویولا بیلر .

آلتنجی ماده ـ شورای عالی قوشونون اداره‌سی و تقسیماتی ایچون حصوصی نظامنامه تنظیم ایدوب خلق قوشونلاری وزارتنین و هیئت دولتین تصویبی ایله موقع اجرایه قویور .

یدنجی ماده ـ قوشونون لباس و درجه بندلیگی ده شورای عالی نین قراری و باش فرمانده‌هین تصویبی ایله تعیین اولونور .

سگزنجی ماده ـ افسرلرین درجه‌لرینی و ترفیعی نی و قهرمانلیق گوسترن فدائی لرین پاداشی خلق قوشونلاری وزارتنین پیشنهادی و باش فرمانده‌هین امری ایله تعیین اولونور .

دوقوزنجی ماده ـ خلق قوشونلاری وزارتی هیئت دولتین تصویبی و باش فرمانده‌هین قراری اوزه‌ره ئولکه نین مدافعه‌سی وخلقین آزادلیغینی تامین ایتمک ایچون لازم مهمات سلاح و سایر حربی لوازمی تهیه ایتمکه و قوشونی معصر حالا سالماق ایچون مجلس ملی طرفندن قبول اولونان بودجه اوزه‌ره جدی قدملر گوتورمگه موظف در .

اونتجی ماده ـ خلق قوشونلاری سیراسینا دعوت ایتمک ایچون لازم اولان نظامنامه و قرارلارین تنظیمی دولت هیئتی ایله مجلس ملی نین ریاست هیئتینه تاپشیریلیر . بو نظامنامه مجلس ملی نین گه‌جك عمومی اجلاسنده‌ك امتحان ایچون موقع اجرایه قویولور .

اون برنجی ماده ـ خلق قوشونلاری ینین افراد (فدائیلر) و افسرلری عموم وطن داشلارین مالك اولدیغی حقوقه و اجتماعی حقه مالك اولوب انتخاب اولماق و انتخاب ایتمك کیمی ملی وظیفه‌لری ایسته دیگرلری کیمی انجام ویره بیلر .

اون ایکنجی ماده ـ وطن و آزادلیق یولوندا شهید یا شکست اولانلارین عائله لرینین آسایشی نی تامین ایتمک ایچون خلق قوشونلاری وزارتی تیزلیک ایله بر لایحه تنظیم ایدوب ملی حکومت واسطه سینه مجلس ملی نین هیئت ریاستنه تقدیم ایتملی در .

اون اوچونجی ماده ـ ملی وظیفه تشکیلاتی قورولوب عملیاته باشلیان گونه قدر موجود فدائی دسته‌لری ئولکه نین آزادلیغینی مدافعه ایتمک وظیفه سینی انجام ویریر . اونلارین منظم قوشون حالینا دوشمه سی ایسه خلق قوشونلاری وزارتینه تاپشریلیر .

اون دوردنجی ماده ـ بو قانون اجراسی خلق قوشونلاری وزارتینه محول اولور .

آذربایجان مجلس ملی سنین رئیسی . **حاجی میرزاعلی شبستری**

آذربایجان مجلس ملی سنین کاتبی **م.ولائی**

تبریز ۳۰ آذرماه ۱۳۲۴ نجی ایل

ملی وظیفه نین مدتی حقینده

ملی وظیفه مدتنه عائد اولان آشاغیده‌کی ماده واحد مجلس ملی هیئت ریاستتین ۱۶ بهمن تاریخلی جلسه‌سینده ایکی قوریتله مذاکره و تصویب ایدیلمیشدر .

ماده واحده

آذربایجان ملی خلق قوشونلاری حقینده تصویب اولونان قانونین ۳ نجی ماده‌سی اصلاح و ملی وظیفه خدمتینین مدتی ایکی ایل معین اولونور

آذربایجان ملی مجلسین رئیسی . **شبستری**

ساهر ـ

دیلیمیز

[اولی گجن نمره‌لرده در]

اون ـ یعنی قاباخ یا قاباق . ـ

اونلیك : گوره‌لرین ، بیر نوع پیش بندی در .

قاباق ، کدو دیمك در ، مثال (بال قاباغی) .

اون ، منجه داها آیدین و ادبی بیر لفظ در . لکن قاباخ مستهجن‌در!

یا ریشیق ، یا یاریشیغ ـ صاحح دیمکدر .

یایغین ، یایماق مصدرینـدن ، بیهوش معنا سنا گلیر . و بو کلمه ۱۴ عصر میلادیده ایران آذرکتبی سنده ، چوخ ایشله‌نیب .

بوبلی ـ حامله : بوبلی آرواد .

[زنجان لهجه سینده ایشله‌نیر]

بو بلی ، بوسی : یعنی ایری یاری آدام ، [بلند قد و کلفت]

توپلانماق یا توپلانماق ـ یغماق جمع ایتمك .

توپلانیش یغنجاق دیمکدر ، توپ کلمه سندن مشتق و آذری لفظی اولمالیدر .

تمل ـ اساس ـ بنیه دیمکدر .

دوزگون ـ دوز [راست] کلمه سندن آیریلیر ، صحیح و دوغری دیمکدر .

آرسلان یا آصلان : شیر (معروف حیوان آدی) .

قپلان یا قاقلان : پلنك : قفلان کوه یعنی (کوه پلنك)

آلتون یا آلتین ـ قیزیل یعنی (زر) .

یوزآلتون : یوز قیزیل سکه ـ یا یوز دینار . موغوللار زمانیندا بغداد دا رایج اولان دینار قیزیل سکه دن عبارتمیش . ـ قیزیل ـ (زر) یـه آلتون معنا سنا گلمز . بلکه ده آلتون نین رنگی قیرمزی اولدیغی ایچون قیزیل آلتون یعنی [زر سرخ] ـ دیمیشلر . سونرا آلتون کلمه‌سینی آتیب و اختصاراً قیزیل دیمیشلر ، ذاتاً [قیزیل] قیرمزی دیمکدر : قیزیل آلما ، قیزیل گل ، قیزل قان و سائره .

ارکن ـ تئز معنا سینا گلیر ، ارکندن ، یعنی تئزدن ـ اصلا تئز ـ تئز کلمه سندن تحریف اولونوب تئز گل یعنی [تند] گل .

اینجه ـ نازك ، ظریف ، اینجه .

صنعت ! ظریف صنعت دیمکدر ، بیزلرده اصطلاحاً اینجه ، مینجه سوز یله‌نیر ، یعنی ظریف ، نازپرورده .

درنك (درنه‌گ) ـ مجلس ـ محفل ـ تشکیلات ، آذربجه در .

دونمك ـ چرخ ورماق ـ فیرلا نماق ، گونش دونر یعنی گونش فیرلانار ،

باشینا دونمك : یعنی باشا چرخ وورماق ، بنه دونمك مراجعت معنا سنا گلیر ـ [دون گوروم !] یعنی قاید گوروم ،

دیله‌مك ـ ستوال ، آرزو ، امل دیمکدر ،

دالماق یا دالماخ ـ آذری بیر لفظ در ، یعنی سوی غرق اولماق ، (چومماق) .

دالغین ـ پریشان حواس ـ متفرق افکار .

دالغ ـ موج ، دالغالانماق ـ موج وورماق .

سارپماق ـ دولاشماق : سرمه‌شیق دولاشان ، (پیچنده) معروف نبات آدیدر .

آذربایجاندا بو لفظ ایشله نیرمی اله سریمیش‌می !

سیرا یا سیره ـ نوبت ، ردیف ، تبریزده (سیره مجلسی) سویله‌نیر ، یعنی بیر مجلس که هر گون یا هر گیجه بیر کسین ایوینده تشکیل تاپر ،

سوومك ـ یعنی آتلانماق ، باشدان ایله‌مك ،

مثال : باشیمدان سوودوم !

سیرك ـ آرالی : سیرك توك

سعلام ـ سلامت ، صحیح ، درست ، ساغ کلمه‌سندن مرکب‌در

چالی ـ تکانی آغاج ، بوته : چالی تکانی چالی‌قوشی (قره دون) بیریرلرده ایشله‌نیر

چویرمك . دوندرمك ، چویرن دوندرن : مترجم

چن ـ کیف ـ قوسی

یوسون ـ خزه سولار اوزره ، ایسنی گه‌لرده تولید اولان بیت یا مرطوب یرده‌داشلار اوزره بیده‌لن بیرقسم اوت ،

ترپش ـ حسادت زنجیده ایشله‌نن بیر کلمه‌در

ترپکنمك ـ حسادت ایتمك .

ترپکی ـ حسود

ورگی ـ مالیات ورمك دن مشتق بیر کلمه‌در

یاپماق ـ ایتمك .

تبریزده فقط چوره‌ك و (یایی) یاپماق سویله‌نیر .

غایت فصیح و رسا بیر لفظه‌در و آذری بیر کلمه در اولدیغی ایچون بو کلمه‌یی استعمال ایتملی یك

یاپیش ـ یعنی تربیت ساختمان (بو عمارتین یاپیشی گوزلدر)

یماج ـ سراشیب

یاددیم ـ کومك

یادیش ـ مسابقه

انگین ـ وسیع ـ آچیق افق

ایلکین دنیز (آذری بر لفظ اولمالیدر)

یانیش ـ اشتباه غلط

یانلیماق ـ اشتباه ایتمك یلان (غیر صحیح) برلفظدن آیریلمیش‌در

یرلیق ـ بروزگی سی ۱۴ عصر عصر میلادیده ایران کتابلارینده دا بوکلمه‌یه تصادف اولونور وآذری لفظدر .

یلکن ـ شراع بادبان

یلکنلی ـ شراعدار کیمی) بو کلمه‌دن مرکب در

یلهازه یلبیك (بدزن)

فدائی دسته‌لرینه

بو اشخاص طرفیندن هدیه اولونوبدر

هارطون آرزومیان ۲۰ ریال

مردروز کاملیان ۲۰ «

علی اکبر حق شناس ۳۰ «

لطف‌اله حق شناس ۳۰ «

مموش ملوکیان ۵۰ «

احمد قرماباشی ۳۰ «

حسن زاهدی ۵۰ «

صالح زاهدی ۲۰ «

محمد شفق ۳۰ «

غلامرضا جاویدی ۳۰ «

مهدی نعمت آبادی ۲۰ «

عسکر دریغ‌ـ یوسفی کارخانه سی کارگرلری طرفیندن ۲۰۰ توب‌ـ صابون

محمد موسی قیض له زاده ۵ جفت الجك ۱۰ جفت جوراب

دنیا خبرلری

قوام‌السلطنه آذربایجان مختاریتنی تانیاجاقدر

آنکارا رادیوسی ـ رویتر آژانسی تهراندان بیلدیریر که ایران باش وزیری قوام‌السلطنه آذربایجان حقنده سین بیر حاتمه تیمیش عمل کیمی تلقی ایتمگه حاضرلاشیر .

آمریکادا

لندن رادیوسی ـ واشنگتن‌ عالی محکمه‌سی حرب جنایتکارلاریندان اولان ، سنگاپور فاتحی ژنرال یماشیتا نین تقاضاسینی رد ایتمیشدیر ، مشارالیه فیلیپین حربی محکمه‌سی طرفیندن اعدام جزاسینا محکوم ایدیلمیشدیر .

تیرول حقنده ایتالیا نوتاسی

لندن رادیوسی ـ ایتالیا باش وزیری جمهور روگسپری مدافعه تکلیفی آمریکان ، سوویت اتفاقی ، چین و فرانسه نینجی نیك لرینه بیر لشمش ملتلر مجمعه گوندریلمه‌سینی تقاضا ایتمیشدیر . بو نوتا حربی سیرالاری مسئله‌سینه و اطریشی حکومتی حقنده جوابه عائددر .

اروپایا یاردیم مسئله‌سی

آنکارا رادیوسی ـ آمریکا خارجی ایشلر معاونی آچیسون دیمیشدر که ، اوروپایه بیغجنت ماده‌لری حلیندن یاردیم ایتمك ایچون آمریکا دا بیر دن جیره بندیت صولی قویولاجاغی احتمالی واردر ، اوروپایه ۱۷ میلیون تن بوغدا گوندرمك لازمدر . بو مقداردان یالنیز آمریکا ، نیوزیلند و کانادادا فقط ۱۲ میلیون تن موجوددر . سوویت اتفاقین وضعی یخشی یه‌ده روپا ملتلرینه یاردیم ایتمك ایچون صالی وعده‌ایا ملت دگیلدر

ویشینسکی وبوین

آنکارا رادیوسی ـ دون امنیت شوراسی اجلاسی باشلامادان اوّل سوویت معاونی ویشنیسکی جبهه گیره‌رکن بوین آمریکا مهانلاری صدری استه‌تینیوس ایله مذاکره‌یه مشغول اولان بوین ئوز کاتب لری ایله دانشماغه باشلادی ویشنیسکی ایسه‌ده ئوز کاتبلری ایله صحبت ایتمگه باشلادیلر .